

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
dovizori noi sau vechi nu se pri-
cesc. — Manuscrisuri și se
rețin.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE AȘCENȚĂRI:
în Viena: la N. Dukas Nachr.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachr., Anton Oppelk,
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Blasen Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsehnet-körs),
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmonă pe o coloană
10 bani pentru o publicație.
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

GAZETA este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-neul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 219.

Brașov, Sâmbătă 5 (18) Octomvrie.

1902.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902

s'a deschis nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni
6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Din camera vieneză.

Tot mai mult se apropie monu-
mentul, care va aduce deciziunea
finală în cestiunea pactului econo-
mic cu Austria.

Erī, Joi, s'a deschis în cele din
urmă și sesiunea de toamnă a par-
lamentului austriac.

În două privințe va fi de mare
însemnătate sesiunea de față a
Reichsrathului. Ea va avea să rezolve
mai întâi cestiunea limbilor în
Boemia și Moravia, dela care va
atârna, după-cum stau ađi lucrurile,
și soluțiunea pactului economic pe
cale parlamentară. Va avea d'er ca-
mera vieneză a-se ocupa de pactare
în două direcțiuni.

Ședința de erī a camerei vieneză
n'a fost tocmai de bun augur pen-
tru deslegarea acestei îndoite și
grave probleme. Eată pe scurt, după
scirile, ce le-am primit ađi, ceea-ce
s'a petrecut în această ședință.

Mai întâi ministrul de finanțe
a prezentat preliminarul bugetului
pe anul 1903. Apoi a urmat o in-
terpelație în afacerea notei nord-
americane adresată puterilor în ces-
țiunea Evreilor din România.

Îndată după acesta s'a ridicat
ministru-președinte Koerber și a fă-
cut declarațiuni privitoare la cestiunea
limbelor și la negocierile pentru pact.

Guvernul, dișe Koerber, vrea să
deslege această cestiune gravă pe ca-
lea cea mai amicală, și nu-o va
lua dela ordinea ăile până când nu
va fi rezolvată în mod deplin mul-
țămitor.

Afirmarea primului ministru, că
guvernul nu merită imputări din
partea Cehilor, provocă mare sgo-
mot și contradicții pe băncile Ce-
hilor.

„Nu-i adevărat“ dișe mai de-
parte ministru-președinte, „ce a afir-
mat un deputat ceh ăilele acestea
într'o vorbire a sa cătră alegătorii,
că guvernul lucrăză în contra intere-
reselor poporului cehic. Din contră
guvernul tot-déuna s'a nisuit a face
să se respecte drepturile ambelor

popóre“ (adeacă a Cehilor și a Nem-
tilor).

Și acesta din urmă declarație
a fost primită din partea deputaților
cehi cu reprobări și cu mare sgomot.

A trecut apoi primul-ministru
la așacerea pactului, declarând că,
după cum stau lucrurile, cu tôte
greutățile ce s'au ivit și încă se
ivesc, perfecționarea finală a pactului
nu va întârzi mult.

După Koerber a vorbit con-
ducătorul ceh Pačak. El constată, că
vorbirea ministrului-președinte, în
loc să lămurască cestiunea limbilor,
a inveninat încă și mai mult situa-
țiunea. Nu voiesc să dișc—continuă
Pačak — că discursul primului mi-
nistru este o infamie, d'er el e în-
dreptat hotărât în contra poporului
ceh și acesta îi va da în curând răs-
punsul“.

Vorbitorul propuse să se des-
chidă discușiunea. În fine dișce, că
până când cestiunea nu va fi resol-
vată, Cehii nu se vor feri nici de
violență!

Cuvintele acestea, cari au fost
salutate cu aplause sgomotoșe de
cătră deputații cehi, marchează în-
ceputul unei campanii parlamentare
desperate.

Nu sunt prospecte, că se va
pute afla modalitatea de-a împăca
pe Cehi cu Germanii într'un timp
apropiat. De aceea situațiunea e așa
de dificilă și de amenințătoare.

Deja în preséra deschiderei
Reichsrathului, clubul Cehilor a de-
clarat, că va purta cea mai aspră
luptă contra guvernului, cu tôte mij-
lôcele obișnuite în parlamentul
vienes.

Germanii nu mai puțin se află
sub o presiune, ce numai favorabilă
nu pôte fi rezolvării cestiunii lim-
belor.

Deputații pangermani, cari, deși
sunt cei mai extremi, dau tonul în
cestiunile naționale, au declarat lui
Koerber, că nu vor lua parte la nici
o consfătuire în afacerea naționalită-
ților din Boemia, până când nu va
fi asigurată introducerea limbei ger-
mane ca limbă a statului.

Este interesant, că un econo-
mist de frunte maghiar, care cu-
nósce bine situațiunea, susține într'o
fôia maghiară din Pesta, că pactul
de aceea nu pôte să fie finalizat,
fiind-că guvernul austriac nu e în
stare să ofere garanția, că punctele
lui, deja în total stabilite, vor fi apro-
bate de cătră Reichsrath.

Mai mult, același bărbat distins,
asigură sus și tare, că lucrurile au
ajuns acolo, încât nu numai interesele
materiale ale Ungariei, ci chiar esis-
tența și poziția de putere a monarhiei
aternă ađi dela atitudinea parlamentului
austriac.

E d'er esplicabil interesul cel
mare, cu care se urmăresc cele ce
se petrec de present în Reichsrath.

Revisuirea legii naționalităților.

Asupra adresei comitatului Pojun de a-se
modifica legea naționalităților, s'a discutat
acum în urmă în congregațiile comitatelor
Tbrontal, Turoț și Jaurin. Tôte trei comita-
tele au hotărât sprijinirea adresei din Po-
jun. În congregația din Turoț Slovaci
Pietor, Mudron și Vanovici au cerut ese-
cutarea legii și au combătut revisuirea ei.
Înzadar însă...

Szell despre pactul vamal. În
ședința de Miercuri a dietei, Rakovszky a
întrebat pe ministrul president, că de ce
guvernul nu s'a declarat despre pact. —
Szell a răspuns, că în sesiunea acesta pro-
blema cea mai mare va fi *resolvirea ces-
tiunilor pactului*. Până acum nu s'a putut
dobândi o înțelegere între guvernele ungar
și austriac, d'er cât timp tratările nu sunt
întrerupte, ci se urmăză încă, el nu va da
sămă, de ce nu s'a încheiat până acum
pactul. Guvernul nu e legat de termen în
privința alianței vamale, care se pôte în-
cheia în 1903 și și în 1904.

Cum se apără. Foile din Buda-
pesta spun, că „un distins bărbat de stat
maghiar“ a scris în „Der Tag“ din Berlin
un articol, în care încercă se arate mișca-
rea „pangermană“. El încheie așa:

„Puterea și forța Ungariei se basază
pe unitatea națională. A conserva și a
promova acesta, este prima condiție de
viếtă a statului ungar. ăi de ăi vedem în
Austria, ce urmări pot deriva din aceea,
că Germanii nu și-au sciut menține rolul
de conducători. Suferim pentru încurcătu-
rile austriace și din cauza criselor con-
tinue, cari sgduesc statul. Și acum să pri-
vim liniștiți, ca și în Ungaria să fie ame-
nținată de o astfel de desvoltare a lucruri-
lor?... *Dacă vor elupta (naționalitățile)
egala îndreptățire națională, din statul
maghiar va deveni stat de naționalități,*
care ar trebui să și risipescă puterile pen-
tru probleme, pe cari nici Austria n'a pu-
tut să le rezolve până acum“.

Așa-dér, după afirmarea „distinsului
bărbat de stat maghiar“, nu mai pôte fi
vorba în Ungaria despre egala îndreptă-
țire națională?

Urcarea listei civile. ăiarul „N.
Fr. Pr.“ aduce scirea despre urcarea lis-
tei civile. Acest plan, după fôia vieneză,
se va realiza prin faptul, că în proiectul
de buget, prezentat erī în Reichsrath, se
află deja poziția, în care se prevede ur-
carea listei civile cu 2 milioane corone.
Tot cu atâta se va urca și din partea un-
gară. Cu această urcare suma totală a lis-
tei civile va fi de 22 milioane și 600.000.
Proiectul austriac relevăză în motivarea
sa, că lista civilă de la 1872 încôce a fost
în mod staționar fixată în suma de 18,6
milioane, cu tôte că ar fi trebuit înoită din
10 în 10 ani, deôrece într'aceea s'au în-
mulțit cheltuielile reprezentative și au
trebuit urcate salariile funcționarilor de
curte.

Muntenegrul mobilisază? În Bel-
grad s'a răspândit scirea, că turburările
din Macedonia și Serbia-vechiă, apoi in-
cursiunile Albanesilor la granița munte-
negrină, au îndemnat pe principele Mun-
tenegrului, să ordone mobilisarea trupelor.
Mobilisarea se face în mare tăcere de

câte-va săptămâni și s'au început lucrări
la mai multe puncte strategice de-alungul
graniței albanese.

Cehii și proiectul lui Koerber.

(Cestiunea limbilor în Austria)

Comisia parlamentară a clubului de-
putaților cehi a ținut Miercuri o confe-
rență cu scop de a stabili răspunsul la
proiectul de limbă, ce l'a prezentat Marți
ministrul president Koerber. Erī s'a întrun-
it clubul, în plen și după o scurtă dis-
cușiune a primit unanim răspunsul, ce are
să se dea guvernului. Rezoluția e urmă-
torea:

„Considerând, că grava nedreptate
comisă contra poporului cehic nu s'a în-
dreptat; nu i-s'au redat drepturile ce-i
compet în virtutea legii; principiile fun-
damentale (din proiectul guvernului) în
loc să remedieze nedreptatea cauzată prin
ordonanța de la 14 Oct. 1890, sunt pre-
venitôre față de Germanii în ce privesc
stabilirea limbei de stat germane și în ce
privesc pretensiunile lor periculoșe sta-
tului; considerând mai departe, că prin
acesta se dă o dovadă despre aceea, că
guvernul actual nu scie séu nu vrea să
satisfacă dreptele pretensiuni ale Cehilor;
în fine considerând că guvernul actual
atinge principiile egalei îndreptățiri în țê-
rile coronei boeme și mai ales în Silesia:
clubul declară, că va porni lupta cea mai
violentă în contra actualului guvern cu
tôte mijlôcele, ce se obișnuiesc în parla-
mentul vienez“.

Asta va să dișcă *obstrucțiune energică*
în parlamentul central din Viena contra
guvernului. Se crede, că scenele furtu-
nôse în „Reichsrath“ se vor începe în-
dată după deschiderea acestuia.

În cercurile bine orientate se crede,
că Koerber e decis ca în momentul în
care va depune pe biroul camerei proie-
ctele referitôre la pactul cu Ungaria, să
pună pe Cehi în fața alternativei, ca séu
să nu ridice piedeci în contra pactului,
séu va disolva parlamentul.

Administrația și naționalitățile.

Am amintit despre broșura deputa-
tului Lendl, în care el descrie miseriile po-
pulației din cercul séu electoral.

ăiarul „Neues Politisches Volksblatt“
face acestei broșuri o apreciere, pe care
o reproducem și noi în traducere, deôrece
conține multe lucruri interesante. Eată ce
serie „N. P. V“:

„Avem înaintea noastră o broșurică*)
abia de două côle tipar, scrisă de depu-
tatul Dr. Adolf Lendl. Deputatul își con-
duce cetitorii prin cercul séu electoral, un
cerc compus din o populație de diferite
limbi, din comitatul Timișului, și ceea-ce
observă cineva în călătoria acesta, merită
atențiunea cercurilor conducătore în mē-
sură mai mare, de cât tôte conferențele,
adunările și congresele, arangiate în timpul
din urmă de cătră patrioții zeloși în mē-
sură mai mare, decât ar trebui.

Mai mult de câte ori când se aud
în timpul din urmă plângeri asupra ne-
mulțumirii naționalităților în Ungaria de
sud. Aprôpe ăilnic apar prin ăiare articole
vehemente contra „agitațiilor“ — d'er a-

*) Dr. Adolf Lendl, O călătorie în cercul
meu electoral (Utazás a kerületemben.)

prope nimeni nu și-a dat osteneța, să cerceteze, cari sunt motivele acestei nemulțumiri. Se publică prin diare injurături, bănușesc pretutindenea trădare de patrie, agitațiuni și alte asemenea lucruri comode și se fălesc cu sentimentele proprii patriotice în fraze bombastice. Expunerile broșurei acesteia vor deschide ochii multora...

Era un timp, când — după cum spune broșura — Șvabii din Timiș spuneau cu mândrie arhiducelui Albrecht, că ei sunt Șvabi unguri. Ei au luptat împreună pentru libertatea și constituția Ungariei, se simțeau frați cu Ungurii, se simțeau acasă în Ungaria, ca cetățeni cu toate drepturile în patria ungară.

E întrebare, dacă astăzi este tot așa. Și dacă s'au schimbat lucrurile, trebuie să ne întrebăm: de ce? Înainte de a răspunde la această întrebare în sensul broșurei, trebuie să ne mai întrebăm: Oare țeranul ungar a rămas pretutindeni același? Ore are el și acum aceleași sentimente, pe cari le avea pe timpul, când înarmat cu căsa și sapa eșia la luptă contra dușmanului? Ore nu emigrăză sute și mii de Unguri peste Ocean? Nu, nici Ungurul n'a rămas același, și el își părăsește patria, pentru care, dacă nu el însuși, dă tatăl său de sigur, era gata să-și dea viața. Cu deosebirea, că Ungurul nu i-se poate face reproșul lipsei de patriotism, său mai bine reproșul, în sensul cum înțeleg șovinismul și patriotismul, s'ar putea justifica, dă să feresc să facă acest reproș, ca să nu ajungă de râs.

Tote aceste simptome se cuprind în unul și același capitol. Broșura lui Lendlă la toate aceste întrebări răspunsul, pe care noi de mult l'am dat, pe baza logice faptelor, care însă aici este confirmat prin experiențe, pe baza exemplilor. *Sarcinile publice atât de grele*, relațiile economice atât de nefavorabile, au pus pe omenii mici din Ungaria — țeranii, comercianți și industriași de-opotrivă — într-o luptă grea, deplorabilă și vecinic lipsită de rezultate, *lupta pentru existență*. Aceia însă, a căror datorie ar fi să-și sprigină pe acești omeni, să le promoveze și asigure posibilitatea de a trăi, *se ocupă cu politica*, își consideră de problemă a vieții să facă servicii politice celor de la putere, și după ce miseria a ajuns la culme, vină în *tote părțile trădare* și ca să scape de răspundere, *spun că cauza nemulțumirii este agitația*. În ținuturile, unde locuiesc naționalități, sunt *agitatorii naționalităților*, în ținuturile, unde nu prinde acest pretext, *agitatorii socialiști sunt aceia*, cari trebuie să acopere nepriceperea puternicilor de la comitat.

Cătră acesta se mai adaugă o administrație nerațională. Șefii administrației comitatense de la notar în sus, numai arareori sunt la înălțimea lor, și cu cât sunt mai sus puși, cu atât mai puțin corespund. Omnipotența statului, hiperregimul, care în ultimii ani a făcut progrese enorme și urmărește pe cetățenii pas de pas, — se manifestă în comitate și la țară, ea o șicanare brutală, care nu lasă de fel să iasă la ivelă ideea, că *administrația trebuie să stea în serviciul binelui public*.

Guvernului i-se trimit, să înțelege, rapoartele oficiale colorate și alcătuite după plăcere și trebuință, și aceste rapoarte servesc apoi ca basă pentru măsurile, ce le ia guvernul. Rezultatul este, că aceste *măsuri și legi de obicei își greșesc ținta, nu se potrivesc cu împrejurările, risipesc forțele poporului și produc instrăinare*. Și dacă stăruie bolnăviciose în ivelă, atunci *aiurează despre renitență și trădare* — și firesc poporul prin apărarea contra acestor simptome, se instrăinează și mai mult, căci *pe lângă toate miseriile și nevoile, ce le suferă, mai este șicanat și cu tot felul de investigații patriotice și pedepșit adesea pentru pretenții agitatori*.

Asemenea călătorii ar trebui să facă toți deputații, cari au la inimă interesele poporului și rezultatele acestor călătorii ar

trebui să fie isvorul, din care guvernul să scotă legile și ordinațiunile sale. Atunci am avea prospecte, că măsurile luate de guvern ar fi nemerite."

Corvin = „Hollos“?

Vorbind despre discursul ținut la desvélirea statuei lui Matia Corvinul în Cluși de către primul ministru ungar C. Szell și de răspunsul ce i-l a dat tinerul arhiduce Iosif August, „Cronica“ într'un articol semnat „Memor“ relevă câteva momente caracteristice:

Primul ministru Szell, dăce „Cr.“, arătând spre statua regelui Matia Corvinul spune, că ea reprezintă pe un rege glorios și drept, care a lucrat și s'a străduit totă viața pentru nația maghiară. Din cauza acesta nația maghiară își arată recunoștința și ridicând o statuă regelui Matia Corbu (Hollos Mátyás), în Cluși, orașul lui natal.

Autorul articolului menționat face la acesta următoarele observări:

Nu e adevărat că Mateiu Corbu ar fi lucrat și străduit pentru națiunea maghiară ci el a lucrat și a stăruit pentru regatul apostolic ungar, cu diferitele sale popore...

P'atunci nu exista ideea principiului de naționalitate, cum îl înțelegem noi adă. Mateiu Corvin a fost un rege alcătuitor de stat, în care favoriții Papei erau maghiarii. Regatul ungar nu s'a susținut numai cu forțele Maghiarilor ci și cu cele ale popórelor nemaghiare, cum e cazul până în ziua de adă. Și când după pierderea independenței în bătăliile dela Mohács. Maghiarii scapă de sub jugul turcesc tot cu ajutorul habsburgilor și al popórelor nemaghiare au scăpat.

Fiul arhiducelui Iosif, șeful honvedimii, răspunzând ministrului ungar, insistă de trei ori asupra numelui român al regelui *Mateiu Corvin* (și nu *Hollos Mátyás* cum îi dăc ungarul). A arătat apoi rolul civilisator care l'a jucat ca protector al literelor și artelor, și l'a numit apoi pe Mateiu Corvin că a fost *părintele popórelor, că a fost însăși dreptatea*.

Autorul întreabă apoi, că ce a urmărit d-l C. Szell când a maghiarizat un nume universalmente cunoscut sub forma lui românească, dăcând *Hollos* în loc de *Corvin*? De sigur, că prin acesta n'a preamărit memoria fiului lui Ioan Corvin, nici n'a făcut ca Mateiu Corvin, cel de viață română să fie de viață maghiară, nici desființat pe Români cu acesta. Apoi continuă astfel:

Tertipură de acestea sunt explicabile la studenții din B. Pesta, cari la o lecțiune de istorie a profesorului Salamon. fost director al Monitorului Oficial ungar (Budapesti Közlöny) au făcut un scandal pentru că Mateiu Corvin a fost român de origine. În zadar le-a spus profesorul, că un fapt istoric nu se poate anula cu strigăte și sberete. La lecțiune următoare studenții veniră la universitate în sală cu câni, pe cari îi călcau pe codă ca să chibălăască și să-și silască pe profesorul să înceteze cu cursul lui asupra regelui Mateiu.

D'atunci încóce s'au pus Ungurii să traducă documentele vechi scrise în latinește pe ungerese. În special au tradus ei documentele din colecția lui George Fejer, cari toate sunt privitoare la românitatea originii Corvinilor, astfel că adă nu le mai poate consulta nici un savant; de cât numai dacă știe ungerese. Dăc căți savanți nu știu ungerese? Aprópe nici unul.

Măsura acesta e foarte jicnitóre pentru erudiții străini, cărora nu li se mai dau textele latine, ci numai cele ungeresci. Unui savant francez, Al. Lefavre, sosit în Ungaria acum trei ani ca să studieze în B. Pesta și Cașovia documentele relative la epoca lui Rakoczy și Andreiu Bathory, arhivarii i-au refuzat documentele latinesci dându-i numai traduceri lor ungeresci. Observând scriitorul francez, că nu le poate utiliza, de órece nu știe ungerese, arhivarul de la B. Pesta i-a răspuns: „Destul de réu, dacă nici la vârsta d-tale nu știi încă ungerese!“

Iacă după ce exemple se ia primul ministru C. Szell.

Studenții italieni în România.

Marți d. a. s'a dat la Ateneul român al doilea festival, în onórea studenților italieni. Sala era plină de un public ales.

Festivalul s'a început printr'o scurtă cuvântare a d-lui *Benedetto de Luca*, publicist, care a făcut o privire generală asupra culturile italiene în țările străine.

D-l *Giglio Tos* și-a desvoltat apoi frumoasa sa conferență despre societatea „Dante Alighieri“, care urmărește cultura italiană pretutindeni în străinătate unde sunt italieni. Societatea acesta numără până acuma 150.000 membri și are sucursale în toate părțile lumii. Conferențiarul termină făcând apel la conțienții din Bucuresci să facă și ei o secțiune a acestei societăți.

După conferința au urmat diferite producțiuni musicale, conform programului.

Sera în sala de recepțiune a școlii italiene din str. Neptun, a avut loc banchetul oferit în onórea studenților italieni de către d-l *Luigi Cazzavillan*, directorul diarului „Universul“.

Sala era frumoasă decorată cu verdéță și drapele italiene și române.

Afară de óspeții italieni, au luat parte la banchet numeroși reprezentanți ai coloniei italiene și studenții români.

Asemenea au luat parte la banchet reprezentanții tuturor diarelor dilice din Capitală.

Banchetul a fost presădat de d-l Gr. Ștefănescu, dăcanul facultății de științe. Musica bersaglierilor, sub conducerea maestrului Colzi, a cântat pe rénd imnul regal italian și imnul regal român, în aplausele furtunose ale tuturor invitaților și a entusiasmului general.

În tot timpul banchetului a domnit apoi cea mai mare cordialitate; óspeții italieni aveau locurile lor fie-care între un student român și un reprezentant al coloniei italiene din Bucuresci, cu cari se întrețineau tot timpul. Sus, în balconul sălei numeroșe dómne și d'óre asistau la banchet.

D-l *Luigi Cazzavillan* a ridicat primul toast, rostind următoarele:

*Stimați domni,
Scumpii mei concetățeni,*

Dacă imensă a fost bucuria simțită de mine în ziua când ați sosit printre noi, tineri studenți, nu mai puțin mare e bucuria pe care o simt adă vedând întruniți în jurul nostru, la acest frățesc banchet, atât amici ai iubitei noastre Italii, atâtea persoane distinse, cari în ori-ce împrejurare mi-au acordat cu mare bună-voință, valorosul lor sprijin pentru desvoltarea instituțiilor noastre în această Capitală.

Acum trei ani, d-lor, când am fost la Roma la congresul orientaliștilor, frații noștri români, cari au fost acolo, au depus o cunună la forul lui Traian. Cu aceea ocazie am pronunțat un scurt discurs, în care am spus, că noi Italienii în România nu suntem considerați ca străini, ci ca frați. Adă repet acesta, și mărețele și entusiasmele demonstrații făcute voué, voioși tineri, confirmă pe deplin afirmația mea. Imi amintesc, d-lor, că acum mult timp rugăiu pe M. S. Regina Elisabeta să binevoiescă a asista la o reprezentăție dată în folosul societății de binefacere *Umberto-Margherita*; Carmen Sylva mi-a răspuns: „Italienilor nu le pot refusa nimic“.

Cum vedeți, d-lor de la Palat până la colibă, noi italieni suntem aci stimați și iubiți cu cea mai mare dragoste.

Primul nostru gând, scumpii cetățeni să ne fie decă îndreptat spre MM. LL. Suveranii României, în onórea cărora ve poftese a bea. *Trăiescă Regele Carol! Trăiescă Regina Elisabeta! Trăiescă familia regală!*

Să bem de asemenea, domnilor, pentru prosperitatea și mărirea nobilei țări, care ne ospătează și în sănătatea amicilor Italiei, cari se află aci de față. *Trăiescă România!*

După acesta d-l *Cazzavillan* ridică paharul în sănătatea iubiților Suverani italieni *Victor Emanuel*, tinerul rege, care s'a revelat așa de repede ca un caracter, o voință, și *Regina Elena* care cu noblețea inimei sale a știut să câștige dragostea tuturor italianilor, și pentru prosperitatea și bunăstarea scumpei și frumoșei patrie *Italia*.

În fine invită pe óspeții săi a bea pentru sacra memorie a ómenilor mari italieni: Garibaldi, Mazzini, Victor Emanuel II, Cavour și Umberto, ale căror busturi se aflau espuse în salon.

Cuvintele d-lui *Cazzavillan*, care a făcut o adăncă impresie, au fost des întreruptă de aplausele furtunose. Strigătele de „Trăiescă Italia și România“ au fost

acoperite de sunetele imnurilor naționale italiene și române, ascultate în picioare de întréaga asistență.

Au urmat apoi un număr frumos de toast, între cari amintim pe al d-lui Robescu vice-pres. camerei pentru Italia protectórea statornică a României; al d-nei Clelia Bruzesei, decana dómnelor din colonia italiană pentru fiii Italiei și României; St. Sihleanu, directorul gener. al teatrelor pentru Margherita de Savoia și Carmen Sylva, Giglio Tos pentru d. *Luigi Cazzavillan*; Barbu Delavrancea pentru tinerimea italiană, Benedetto de Luca pentru tinerimea română ș. a. ș. a.

S'a expedit apoi următoarea telegramă d-lui conte de Gubernatis:

„Studențimea universitară română s'erbătorind venirea fraților italieni în mijlocul lor, își amintesc cu drag de ilustrul filoromân conte de Gubernatis, arătându-și și cu această ocaziune, sentimentele ei de vie recunoștință pentru serviciile mari ce a adus cauzei românismului“.

Banchetul oferit în onórea studenților italieni de d. *Cazzavillan* a lăsat cea mai frumoasă impresie tuturor celor cari au participat la el.

Mercuri, la órele 10 dim., studenții italieni, cu drapelul federației „Corda Fratres“, însoțiți de studenții români cu drapelul albastru, și de câte o delegație din partea Ligei Culturale cu drapel și a societății Macedo-Române cu drapel, s'au dus la cimitirul Șerban-Vodă unde au depus câte o coronă pe mormântul mult regretatului V. A. Urechia.

Coróna studenților era de foi de laur cu panglica tricoloră italiană și cu inscripția în italienească: *„Tinerimea italiană lui V. A. Urechia, 2 Oct. 1902.“*

Din partea ligei o mare coronă de foi de laur, cu panglică tricoloră române și italiene, și din partea societății Macedo-Române o coronă de flóri naturale cu panglică albe.

D. Remus *Iliescu* a ținut în italienește o mișcătoare cuvântare în care a arătat nemarginita dragoste pe care o avea Urechia pentru Italia și pentru universitatea italiană.

D. *Persico*, în accente vibrátore și fórte mișcat, a făcut elogiul fostului amic al Italiei, care și-a sacrificat totă viața sa pentru cauza latină.

Au mai rostit și alte frumoșe și mișcătoare cuvântări: d. Al. Florescu din partea Ligei; d. Septimiu Muresanu, în numele studenților transilvăneni; d. Pandele Musu din partea coloniei macedo-române și alții.

La întórcerea de la cimitir, óspeții italieni au vizitat biserica Domnița Bălășa apoi palatul de justiție, și la órele 12 s'au dus la palatul poștelor.

Miercuri după amiață avú loc la Ateneul Român fondarea ligei italo-române; ér sera fú banchetul de adio dat de „Uniunea studenților“ în sala Brașadiru.

Studenții italieni au plecat la T. Severin Joi dimineța.

Toți studenții universitari români prezenți în Bucuresci, și-au depus Marți cărțile de vizită la legațiunea Italiei în semn de simpatie.

Mai relevăm, că la banchetul de Joia trecută dat la Cosman, pe bulevard, d-l Septimiu B. *Muresanu*, avocat și delegat al Ligei, a rostit un frumos și entusiast discurs în numele Românilor din Transilvania. În mijlocul unui entusiasm de nedescris, d-l Muresanu face un călduros apel Italianilor de a îmbrățișa cu totă inima cauza Românilor asupriți, luptând din răspuțeri pentru triumful ei, care în același timp e un trimf al ideii latine. Aplause entusiaste acoperiră discursul și oratorului i-se fac ovațiuni din partea Italianilor.

D-l S. B. Muresanu a ținut o vorbire și la banchetul din Constanța, unde de asemenea a secerat aplause furtunose.

Incidentul din Constanța.

„L'Independance Roumaine“, organul oficios al guvernului publică următoarea comunicare:

Un incident din cele mai regretabile ni-se semnalăză din Constanța.

Consulul otoman al acestui oraș, Razim-bey, întovărășit de vice consul, de secretarul consulatului și de un cavas, a înțrat Sâmbăta trecută cătră 7 ore și jumătate în prăvălia bărbierului Bedrosian supus român de origine armână, și l'a so-

mat de a ridica de pe perete un tablou, care reprezintă un episod din timpul războiului de la 1877: un sergent de vânători în prezența comandantului său, maiorul Candiano-Popescu inclinând înaintea M. S. Regelui un drapel luat de la Turci.

Bărbierul, natural refuzând, Razim-bey la amenințat că va da jos el singur cu bastonul tabloul.

Der în prezența atitudinii energice a lui Bedrosian, care a răspuns că nu are de primit ordin de cât de la autoritatea română, consulul otoman a eșit din local.

El de sigur regretă acuma conduita sa inexplicabilă.

În fața confirmării acestui fapt de către un oficios al guvernului, diarele opoziționale bucureștene cer de la ministru-președinte și de la ministru de externe să ia neamănăt măsuri, ca să dea satisfacția cea mai strălucită amorului propriu românesc jienit de un imberb turc, care se încumetă a da ordine în țera românească.

SCRIILE DILEI.

— 4 (17) Octomvrie.

Monument marelui Traian. Labanchetul care s'a dat la Brăila în sala teatrului Rally, în urma propunerii profesorului Chicireanu, s'a hotărît ridicarea unui monument marelui Traian în acel oraș pentru comemorarea vizitei făcută de studenții italieni la Brăila. În fruntea listei de subscripție figurează Constantin Cociaș, deputatul Brăilei cu 1000 lei și s'au scris deja încă 1000 de diferite persoane din localitate.

Cradja și studenții italieni. Câți-va studenți italieni s'au dus la debitul de tutun de pe calea Victoriei 40, vis-à-vis de librăria Alcalay. Când au vrut să achite țiguiala ce au făcut, d-l Cradja, care e Român din Macedonia, n'a vrut să primească banii: „Fericea și onoarea ce simt de a vedea în prăvălia mea pe reprezentanții tineretului italian, face mai mult pentru mine decât ori-ce plată“, le dișe d-l Cradja. Le-a mai oferit după asta mai multe pachete de țigări, ca să-și aducă aminte și de poporul român din Macedonia. Studenții aușind, câte a suferit d-l Cradja din partea comitetului macedonean, i-au făcut căldurose manifestații.

Salarele profesorilor de la școlile secundare. Cu cât crește mai tare miseria economică, și cu cât sunt mai grele birurile, cu atât se observă mai mult o tendință nenorocită pentru a urca salariile funcționarilor de stat. În legătură cu proiectul pentru urcarea salariilor funcționarilor, se publică acum un proiect relativ la urcarea salariilor profesorilor secundari. Conform acestui proiect, léfa primitivă a fie-cărui profesor va fi de 2600 cor., care din 4 în 4 ani se va urca cu câte 400 cor., așa că ultimul salariu, care începe cu al 28-lea an de serviciu, va fi de 5400 cor. Gradațiile de cincă ani se cassază, în schimb însă tot la patru ani se va face avansarea normală, așa că de la 1—4 ani léfa va fi de 2600 cor. De la 4—8, 3000 cor. De la 8—12, —3400 cor. și așa mai departe. — Nu e vorbă și merită „salahorii națiunei“, cari educă tineretele generații în spiritul binecunoscut al timpului, să fie retribuți bine după munca lor.

Primirea studenților italieni în România dă prilej preseii italiene de a-și exprima satisfacția pentru ospitalitatea cu care Italienii au fost întâmpinați pretutindeni în regat. Diarele din Roma mai ales constată cu bucurie strălucita primire, ce s'a făcut studenților italieni.

Proces de les-Maiestate. Lucru ne mai aușit până acuma: Un proces de les-Maiestate intentat unui diar koșutist! Scirea acosta ni-o aduce însuși diarul dat în judecată, „Független Magyarországn“, care ne spune, că procurorul din Budapesta i-a intentat proces de les-Maiestate pentru articolul intitulat „A koronatanács“, și publicat în numărul de la 2 Octomvrie.

Un monument milenar primejdut. Monumentul milenar ridicat înaintea de asta cu șese ani lângă Pannonhalma (com. Jaurin) cu cheltuielă de 220.000 corone, e amenințat cu ruina. Frescurile s'au stricat deja cu desăvârșire, tot așa și tabloul cel mare de pe părete făcut de Lotz și care a costat 20.000 corone, a fost ruinat de plôia, ce a pătuns în monument. S'a trimis o comisiune la fața locului, care a opinat să se facă reparatură radicale. cari vor costa țera érá mai multe decât de mii de corone! Avem de unde plăti!

Studenții italieni au plecat éri din România prin Virciorova. Direcțiunea căilor ferate române li-a oferit bilete de cl. II. Până la Virciorova au fost însoțiți de 60 studenți. La Craiova și la T-Severin s'au făcut mari pregătiri în onoarea lor.

Suspendat. O telegramă din Cernăuți spune, că deputatul român Lupu Florea a fost suspendat din funcțiunea sa de consilier la tribunal, pe motiv, că a atacat vehement, într'un meeting, pe boerii români ai Bucovinei, provocând ast-fel interpelări și atacuri în dietă.

Congresul III al Catholicilor maghiari. În ziua de 15 Octomvrie s'a deschis în Budapesta al III congres al Catholicilor maghiari sub președința contelui Ioan Zichy junior. Cu ocaziunea acestui congres s'a inaugurat și colegiul „St. EmERIC“, care este un internat pentru studenți universitari. Acest internat este situat în strada „Ullö“, unde s'a cumpărat o casă cu 200.000 corone și s'a adoptat pentru trebuințele, pentru cari este merit. Aici este loc pentru 70 studenți, dintre cari fie-care plătesce 700 corone pentru întreținerea completă. Sunt însă locuri cu prețul de jumătate și chiar gratuite. Fie-care intern are odaie separată.

Judecător de instrucție. Ministrul de justiție a însărcinat cu funcțiunile unui judecător de instrucție pentru circumscripția tribunalului din Brașov pe d-l jude de tribunal Mihail Arzt, ér ca substitut permanent al d-lui Arzt a delegat pe judele de tribunal Gavrilă Buday.

Perpetuum mobile. Diarul „Székelyudvarhely“ aduce scirea, că un Sécuii a inventat un aparat, prin care tot felul de mașine se vor pute pune în mișcare și ține în această mișcare în infinit, fără altă forță motrice, decât prin utilizarea puterii de gravitație. Acest Sécuii genial ar fi învățătorul M. Szabo din Homorod Szt. Pál. Din partea comitatului i-s'a acordat lui Szabó o subvenție, pentru-ca să-și potă scote o patentă pe invenția sa. Diarele maghiare reproduc scirea diarului „Sz.“ fără nici o observație.

Budgetul Franței. Ministrul francez de finanțe Rouvier, a deșus pe biroul camerei franceze proiectul de budget pe esercițiul 1903. Cheltuelile sunt evaluate la suma de 3.575.000.000 franci, ér veniturile la suma de 3.575.500.000 franci, cu un excedent de 500.000 franci. Expunerea de motive constată, că pentru echilibrarea budgetului trebuie create resurse nouă pentru o sumă de 207 milioane franci. Evaluările venitului din impozitul asupra zahărului sunt diminuate cu 41 milioane pe anul 1903, căci impozitul asupra zahărului va fi redus la 25 franci în urma suprimării primelor.

Sfințirea unei prăvălii. Pe când presa șovinistă, redactată în cea mai mare parte de neomaghiari, găsește un teren bogat de agitație contra naționalităților, — „Chazarii“, cum le dișe „Alk“, profită de învălmășala produsă în opinia publică otrăvită și exploatează și se îmbogățesc. Puțini sunt aceia printre Maghiari, cari să observe manoperele acestora șirete. Aceia însă, cari le ved, au început de câți-va ani să se organizeze pe terenul economic, formând așa numitele asociații creștine — de consum. O ast-fel de asociație a deschis de curând o prăvălie în Ciongrad. Dumineca trecută s'a sfințit această prăvălie de către parochul de acolo

Antoni Hegyi, care a ținut un discurs, îndemnând poporul să-și facă cumpăraturile numai din prăvălia acosta, unde va fi servit cu cinste creștină.

Președintele societății slave de binefacere. Cerep Spiridovici, însoțit de deputațiune numărósă, va pleca dișele aceste din Petersburg la Roma unde este așteptat. El va trece prin Bucuresci, Sofia, Belgrad și Cettinje, înmânând diplome de membri onorari ai acelei societăți regelui României, regelui Serbiei, prinților Bulgariei și Muntenegrului și regelui Italiei.

Colera. Ultimul buletin sosit din Egipt asupra mersului colerei, arată pentru ziua de 3 Octomvrie curent, 162 casuri, urmate de 151 decese, dintre care 11 casuri, 9 decese la Alexandria; 2 casuri, 1 deces, la Cairo; 2 casuri, 1 deces la Suez; 7 casuri, 7 decese la Damietta; 18 casuri, 17 decese la Roseta și 122 casuri cu 116 decese în cele-lalte localități. La Gaza, în Siria, s'au produs casuri de o bölă care se bănușce a fi coleră. S'a ordonat o carantină de deșe dișe pentru vasele ce vin d'acolo.

Teatru german. Măne Sâmbătă se va reprezenta tragedia „Faust“ de Goethe. Cu rolurile principale distribuite între cele mai bune puteri ale societăți cum sunt d-nii Mauth, Seger, Liebesny și d-na Weiser.

6) Succes vindecător durabil. Durerele de reumatism, crucea spinărei și alte părți ale corpului se vindecă cu efect sigur folosindu-se *spiritul și sarea A. Moll*. Prețul unei sticle 1 Cor. 90 fl. Se trimite dișnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. r. A. Moll Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincia să se ceară Spiritul A. Moll, provédut cu marca de contravenție și subscriere.

Din dieta ungară.

Deputatul 48-ist Nessi Pal scim că a interpelat pe ministrul president Szell cu privire la cele ce s'au întâmplat în Clușiu din incidentul desvélirei statuei regelui Matia Corvinul.

Nessi s'a plâns mai întâi, că Majestatea Sa monarchul n'a fost de față la serbare. Absența acosta am simțit'o duros. Der din membrii casei de Habsburg (vr'o 30 bărbați) încă n'a fost de față de cât un archiduce și și acesta din ordinul regelui. Nu așa însă în Austria. Aici la o serbare fie cât de neinsemnată, participă familia regală. La desvélirea statuei archiducelui Albrecht au fost de față toți membrii majoreni ai casei domnitore. Séu dóră archiducele Albrecht a fost mai mare om, de cât Matia? Sper că nu s'au prezentat cu toții numai fiind-că sciau, că până la mórtea sa, Albrecht a rémas dușman neimpăcat al acestei națiuni și patrii.

Vorbescé apoi despre imnul „Gott erhalte“, care s'a cântat la Clușiu de musica militară.

„S'a aușit éráși acel cântec de noi de toți urgisit, când archiducele maghiar reprezentantul regelui maghiar, a sosit la gară. Grație tinerimei și cetățenilor din Clușiu, din mii de gură s'a aușit cântându-se atunci sfântul nostru imn național maghiar și prin cântarea lui am înecat sunetele urgisite ale lui „Gott erhalte“. (Br. Fejervary: Nu le-ai înecat!) De ce a trebuit să se batjocurésca această serbare națională cu sunetele lui „Gott erhalte“? De ce vrei să deschideți ranele abia cicatrizate? Cine are nevoie de acosta? Cred că nici țera, nici națiunea n'are interes a-se ridica tot-déuna vélul sub sdranțele căruia vedem ranele națiunei maghiare, sângerând. Vedem fața palidă a primului ministru-psident maghiar ucis fără vină; ne apar cei 13 martiri și apar miile de eroi duși pe câmpul de luptă și la eșafod prin călcar a jurământului unui rege“.

Presidentul: Fac atent pe d-l deputat; nu i-am înțeles cuvintele în mijlocul sgomotului, a vorbit despre călcare de jurământ regesc.

Nessi P.: Despre călcarea de jurământ a unui rege (Sgomot. O voce din

stânga estremă: *Sunt și mai mulți.*) Națiunea s'a împăcat sincer cu casa domnitore, i-a întins mâna de pace, dér așa se pare că în Viena nu pot uita și în furia lor neputinciosă ne sciind ce să facă, vréu să umilésca această sërmană națiune, când mereu îi pământesc consciința națională. Acesta e un joc periculos, d. president, căci de se va mai auși odată „Recrudescunt antiqua vulnera gentis Hungariae“, la asta numai un răspuns pôte să fie, că adecă „Kossuth Lajos azt izente“...

Coloman Szell (ministru-president) răspunde, că pe Maj. Sa nu l'au împedecat a veni la Clușiu sentimentele și gândurile ce și-le închipesce Nessi, ér archiducele Iosif n'a putut veni, fiind bolnav. (Thaly: La statua lui Hentzi a fost) Archiducele Iosif August n'a venit la Clușiu ca archiduce și ca membru al familiei, ci ca reprezentant al regelui și tot în numele regelui a vorbit la Clușiu. Musica militară a cântat „Gott erhalte“ conform datoriei sale și a regulamentului de serviciu (Mare sgomot în stânga estremă. Br. Fejervary: Regulament! Regulament!—Kubik: Acum nu esci în casarmă.) Acolo unde nu sunt intenții de a insulta, și unde nimeni n'are de gând să insulte națiunea maghiară, nu pôte fi vorba de plângere (Mare sgomot în stânga estremă. Deputații sași aplaudéză pe Szell. Strigări: Frumușică prietenie.)

Nessi se declară nemulțumit cu răspunsul și dișe, că decă n'a venit Maj. Sa, de ce nu a trimis la Clușiu pe moștenitorul de tron?

Când presidentul spune, că majoritatea ia la cunoștință răspunsul ministrului president, cei din stânga estremă strigă: Hoch! Hoch!

NECROLOG. La 14 Octomvrie n. a. c. a răposat în Pagida tînérul absolut de teologie Pamfilie Barbu în etate de 23 ani. În mormântarea s'a făcut la 16 Oct. în cimiteriul gr. cat. din Pagida. Pe răposatul îl jelesc Isidor Barbu și soția Iuliana n. Simonetti ca părinți, Aurel Barbu și soția Aurelia n. Pop, Romul Barbu și soția Eugenia n. Bereș, ca frați și cumnate.

ULTIME SCIRI.

Bucuresci. 17 Octomvrie. În consiliul comunal ținut sub președința d-lui Bibicescu, acesta profitând de ocazia dispensării de taxe acordată unei școli israelite, a ținut un important discurs relevând toleranța poporului român față cu tóte confesiunile și vেষteșind campania nedemnă îndreptată de către Evrei contra României.

Viena, 17 Octomvrie. Deputații români au anunțat o interpelație în Reichsrath în cestiunea suspendării deputatului Lupu de la funcțiunea sa de consilier la tribunalul din Cernăuți.

Constantinopol, 17 Octomvrie. Sultanul stăruie pe lângă principele Ferdinand, ca să-i facă o vizită la Constantinopol, sperând, că acosta va calma mișcarea macedoneană. Principele încă n'a dat răspuns.

Sosți în Brașov.

Pe ziua de 16 Octomvrie 1902.

Pomul verde: Knappe, Bucuresci; D-na Kovács. Giula.

Europa: Teuschländer, Rath, Komlos, Grünfeld, Pfakér, Heppenheimer, Grünhut, Viena; Joó, Friedrich, Jászai, Zachas, Ramazedes, Budapesta; Gál, Cs. Tusnád; D-na Morvay, Bartha, Covasna; Michanek, Chemnitz; Szala, Clușiu; Fröhlich, Iaurin; Nemes, Geml, Timișóra; Kuja, Bucuresci; Kosetke, Neusatz.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Monologe de Antoniu Pop:

- Nr. 1. Pe neașteptate . . . 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rămas fiaciu bătrân . . . 16 b.
Nr. 3. La anul nou . . . 08 b.
Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut . . . 08 b.
Nr. 5. O pățanie . . . 08 b.
Tote la oaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Asupra situației, articoli și foișore de Iónu A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influența francesă în România de Al. Xenopol. + 5 b. porto.

Pribeag, ediția I-a de Ioan Iosif Seopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infocata și nenorocita dragoste a lui Filaret și Antusei, o povestire foarte frumoasă în versuri, păstrată din bătrâni. Preț. 24 b. pl. 3 porto.

Proză și versuri, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a. Femeia în versuri pentru popor de I. Tom Totan în versuri, preț. 20 b. plus 3 b. porto

Scritori, cetitori și critici de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului său cântarea sărbătorilor de Arin Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Buna chivernisală, carte pentru toți întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcățianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Monologuri în versuri seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Gouéan, E. Grenet-Dancour și L. Raisbonne de Nicolae Țincu. 1 cor plus 5 b. porto.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preț. 50 b. + 5 b. porto.

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Rana Bătuțescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-venerabilului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Excursiuni pe munții Țerei Bărei și ai Făgărașului din punctul „La om“ de pe „Bucei“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperirile și întreaga sa știință istorice despre Casele și țigăre Făgărașului de I. Tespre, protonoter pensionat al comitetului Făgăraș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

„Castelul din Carpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de dl Dr. Victor Onușor cu o prefată de Dr. Eliu Danuș (Tiparul „Tipografia“ de Societate pe acțiuni Sibiu). Se află în vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“

Brașov. Exemplarul broșat ediț. populară 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

Din compozițiunile pline de melodii românești ale mult regretatului compozitor român Ciprian Porumbescu, tipărite și edate în edițiunile Porumbescu de d-na Mariôra Rațiu născută Porumbescu, se află de vânzare la Tipografia noastră următoarele piese:

„Imn de urare“ cu două voci, „Hora Prahovei“, „A căduț o răză lină“ cu voce, „Fluturaș de năpțe“ polcă, „Frunză verde mărăgări“ cânt popular, „Pe câmpiile Stupcei“ polca mazuca, „Fata popii“ cânt popular. Fiecare bucată costă 1 cor, plus 10 bani porto. „Bucate Iașene“ vals, 3 cor. plus 10 bani porto. „Potpourri“, din operat „Crai nou“ 4 cor. plus 10 bani porto.

„Clupe de repaus“ de Sorcovă. Un volum elegant, care potă ocupa loc pe masa oricărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Cădem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. În acest volum găsim un limbaj viu, frumos, românesc și niște povestiri scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu îți cetivi totă. Se potă procura la Tipografia „A. Mureșianu“ pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„Carnetul Rosu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic, Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărösele sale lucrări publicate în foiața țiarului nostru. Pprețul cu posta 50 bani.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Octomvrie n. 1902.

Table with 2 columns: Description and Price. Includes items like Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Octomvrie n. 1902.

Table with 3 columns: Description, Buy Price (Cump.), Sell Price (Vënd.). Includes items like Bancnot rom. Cump. 18.90, Vënd. 18.94, Argint român. „ 18.80, „ 18.88, etc.

Pe teritorul înaintea fostei pörtă a Vămei.

MARELE CIRC AMERICAN HENRY

Turneu ca fulgerul prin Austro-Ungaria, România și Orient.

150 Persóne 150 Elefanți 100 Cai 100

30 Dame, Corps de Ballet 30, etc.

Musica proprie a Circului. Lumină electrică.

Astăzi Sâmbătă, în 18 Octomvrie 1902. Séra la 8 óre.

Mare reprezentație

CU PROGRAM NOU.

Debut a călăreței de înaltă școlă

Mile Fedora cu calul ei englezesc.

Pentru prima óră Exilare lui

Mazepa în pustiile Ukraniei,

Pantomină mare istorică executată de întreg personalul cu 30 cai.

Debut al tuturor artiștilor angajați.

Directorul Henry cu socia lui, cu Ensemblul de cai, dresură extraordinară.

Intermezuri comice de toți clownii.

M-r Riego, Jongleur de forță, pe cal.

Prețul locurilor obicnuit. Inceputul la 8 óre séra.

Prețurile vânzării anterioare a билетelor la Cassa circului.

Mâne Duminecă în 20 Octomvrie 1902,

2 Mari Reprezentațiuni 2.

După amăzi la órele 4 1/2 Mare extra Reprezentațiune.

La órele 8 séra Reprezentațiune festivă.

DIRECȚIUNEA.

ATELIER DANTISTIC

Strada Mihail Weiss nr. 6,

(lângă Magazinul de coloniale a lui Zintz

Dinți artificiali în Kautschuk, Aur șiu Aluminium.

(În casuri convenabile fără plăci pe cerul gurii).

Coróne de dinți de aur. Dinți singuratici. Scóte dinți fără dureri.

o o o o Piombat, cu prețuri ieftine. o o o o

16-20 Pentru oric-ce lucru se dá garanție. (589)

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghete al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mórte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tóte obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena

Fabricarea proprieă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de canuni pentru monumente și plântici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, caré funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și ciochii.

Comande întregi se execută prompt și ieftin, iau asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de mórte a se adresa la

E. Tutsek.

10-*

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cută este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subserviența sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pântece, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunile cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cuti originale sigilate Coróne 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale juridicórescá.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alina durerile a- góldină și reumatism și a altor urzări de récéla. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulti. Prețul unei bucăți Coróne 1.80. Fiecare bucată de sapun, pentru copii este provédută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin:

Farmacistul A. MOLL.

c. și r. furnisur al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciá se efectuează gílnic prin rambursá postală.

La cerere se vor collá anmít preparatele provédute cu iscalitură și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartier.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face orí și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.